

taabelige Idealister, indenfor de rette Grændser, til disse Midler hører et Lovforslag som det foreliggende. Under saadanne Forhold som dem, der have udviklet sig i vort Land, maa det altid være en Opgave for Politimyndighederne at paase, at Anstiftelsen og Ovelsen i Brugen af Vaaben ikke benyttes som Midler til at angribe Statsmagten. Jeg skal med disse Bemærkninger tillade mig at anbefale Lovforslaget til Fremme.

Madsen: Det er jo en bekendt Sag, at et Lovforslag om den samme Sag, som nu ligger for, i Tjor blev forkastet i det andet Thing. Jeg har ingenfinde været i Tvivl om denne Forfæstelses retslige Virkning. Jeg er nemlig bekendt med, at paa den grundlovgivende Rigsforsamling blev den fuldstændigste Lighed med Hensyn til det absolute Veto og Initiativet for Regjering, Folkething og Landsthing gjort gjældende. Det er ikke min Hensigt at komme ind paa at bevise det nærmere, men en enkelt Udtalelse fra den Tid vil jeg dog anføre; den er af den daværende Kultusminister Madvig. Han fremhævede, at der var kun et Tilfælde i den gamle Grundlov, hvor Kongen alene havde Initiativ, nemlig med Hensyn til Arvesølgen. I § 4 i den gamle Grundlov stod der Noget om, at Forslag til Forandring i Arvesølgen kunde efter Forslag af Kongen forelægges den forenede Rigsdag. Derom siger saa Kultusministeren senere under Forhandlingerne om Forslagsretten, at dette er det eneste Tilfælde, hvor Hans Majestæt Kongen har Initiativ alene, altsaa i Spørgsmaal om Arveretten. Dette Spørgsmaal om Arveretten er nu bortfaldet i den nye Grundlov, det blev afgjort ved Tronfølgeordenen af 31de Juli 1853, og denne gamle § 4 har ikke Plads i den nye Grundlov. Det synes mig derfor aldeles klart, at der ikke er nogenstomhelst Undtagelse i saa Henseende i den nye Grundlov. Endvidere har jeg været overbevist om, at denne provisoriske Ruffellon af 5te Mai 1885 var bortfalden efter sidste Rigsdagsfamplings Slutning. Det blev nemlig klart udtalt paa den grundlovgivende Rigsforsamling, uden Modsigelse fra Noget, i Betænkningen, at en foreløbig Lov bortfaldt, hvis den ikke bekræftedes af den følgende Rigsdag, for hvilken den skulde forelægges. Mæret efter i den første Rigsdagsfampling 1850 var der i Anledning af 4 provisoriske Love, som i den Tid vare blevne udstedte, en udførlig Forhandling om Forholdet med Hensyn til provisoriske Love. Jeg skal ikke komme ind paa denne Forhandling — den findes i Rigsdagstidenden for 1850 — men blot sige, at til de Ting,

man den Gang slog fast, og hvorom der ingen Meningsforskjel var, hørte dette, at en foreløbig Lov ikke kunde overleve den næste Rigsdagsfamling. Den samme Betragtning er flaaet fast flere Gange siden, saaledes ved en Landsthingsbetænkning af 1857, som jeg antager er ærede Medlemmer bekendt, og endvidere ved en Forhandling i 1858, der blev reist af S. A. Hansen. Da blev det Samme ligeledes flaaet fast gjentagne Gange i Folkethinget, at en foreløbig Lov ikke kunde overleve den følgende Rigsdagsfamling. Høiesteret er jo som bekendt i Dag kommen til det modsatte Resultat. Det er ikke min Hensigt at ville kritiskere Høiesteretsdommen, jeg bøier mig for enhver Høiesteretsdom, og jeg vilde nødig, at den Tilstand skulde komme, da man ikke bøiede sig for en saadan, jeg siger kun, jeg fortaar den ikke, jeg har en anden Opfattelse. Men hvordan man end ser paa Formen eller paa Formerne for provisoriske Loves Forelæggelse, Forfæstelse, Behandling o. s. v., mener jeg, at det er en klar Sag, at det andet Thing har tilkjendegivet ved sin Afstemning i Tjor, at det er mod denne Lov. Det mener jeg, at Alle maa være enige om, at det andet Thing har sagt Nei til denne Lov, og jeg tænker ikke, at der findes Noget, som virkelig for Alvor kan mene, at det andet Thing nogenstom vil eller kan sige Ja til denne Lov. I Følge denne Betragtning mener jeg, at det omtrent paa Forhaand er givet, at Grundlovens § 2 med Hensyn til den lovgivende Myndighed her i Danmark ikke kan ventes at blive opfyldt i denne Lov. Grundlovens § 2 siger jo, at den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Dette betynder efter min Opfattelse — og jeg synes ikke, der kan være Tale om nogenstomhelst anden — at Alt, hvad der skal være gjældende Ret her til Lands, skal have tre Parters Samtykke: Kongen eller den ansvarlige Regjering, Folkethingets og Landsthingets Samtykke, der kan ikke lovgives mod Landsthingets Nei, og der kan ikke lovgives mod Folkethingets Nei. Af Hensyn dertil mener jeg, at det i Grunden er ørkesløst at forhandle videre om denne Sag, naar man kan sige sig selv, at det andet Thing ikke kan og ikke nogenstom vil sige Ja til denne Lov; det er umuligt, det kan ikke antages. Jeg skal dog ikke undslaa mig for at fremkomme med nogle saa Bemærkninger i Anledning af det forelagte Lovforslag.

Den høie Regjering har i den allerunderdanigste Forestilling til Hs. Majestæt Kongen af den første April 1885 forudsat, at den Tid, vi da begyndte paa, vilde fremkalde Uro og Gjæring, og den høie Regjering har set rigtigt; den